

Dziś 10 stron

Cena numeru 10 gr

Przedwzrostek

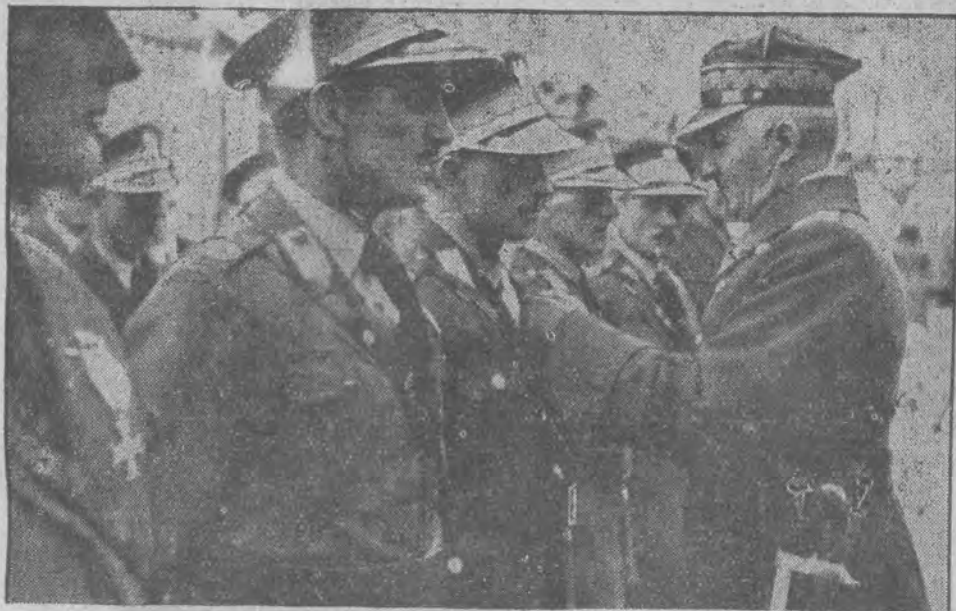
Codziennie ilustrowane pismo narodowe i katolickie

Nr. III

Ł

Rok 65

Środa, dnia 15 maja 1935

Dekorowanie powstańców śląskich krzyżem walecznych, przez gen. Olszynę-Wilczyńskiego, w Łodzi.

Krzywdzeni robotnicy polscy okupują od 3 miesięcy gmach fabryki Żyda Rubina w Łodzi, ul. Wólczńska 50.

Zgon Józefa Piłsudskiego

Zgon nastąpił w rocznicę wypadków majowych, 12 maja, o godz. 20 m. 45, w pałacu belwederskim w Warszawie

Poznań, 14 maja.

W niedzielę około godz. 11 wieczorem otrzymaliśmy telefonem z Warszawy wiadomość, że przed dwoma godzinami zmarł po ciężkich cierpieniach Józef Piłsudski, minister spraw wojskowych, marszałek Polski.

Wiadomość ta żałobna, rozpowszechniona w nocy przez radio, odbiła się silnym echem w całym społeczeństwie polskim, bo, jakiegokolwiek zajmuje się stanowisko polityczne, każdy stwierdził, że śp. Józef Piłsudski był postacią na miarę niezwykłą, był indywidualnością, która nadała oblicze rządzącemu dziś w Polsce obozowi i wciśnięła na obecnym polskim życiu państwowym znamię decydujące.

Tak samo zagranicą Józef Piłsudski zaliczany był do postaci najsilniej zarysowanych wśród tylu nieraz małej miar polityków i mężów stanu Europy powojennej.

Za życia Józefa Piłsudskiego staliśmy częścią w biegunie przeciwnym działania politycznego, zarówno w okresie wojny światowej, jak w Polsce już wskrzeszonej — przed majem, w czasie wypadków majowych, których dziesiąta rocznica właśnie przypada, oraz w latach, które nastąpiły z wszystkimi swymi, znanymi konsekwencjami. Nigdy jednak nie odmawialiśmy Józefowi Piłsudskiemu tego, co mu się należało i należy.

Zwalczając Jego orientację polityczną czasu wojny i polityczne Jego działania w odrodzonym i niepodległym znów państwie polskim, zawsze uchylaliśmy czoła przed Jego gorącym patriotyzmem, który borykał się uporczywie i twardo z brutalną przemocą moskiewskiego zaborcy, a który następnie porwał młodzież do czynu zbrojnego. Zawsze głęboki mieliśmy szacunek dla Jego wysiłku myślowego i pracy, któremu w tak poważnej mie-

Warszawa. (PAT). Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski, zmarł dnia 12 maja o godz. 20 min. 45 w pałacu belwederskim w Warszawie. Ostatniego namaszczenia Olejami św. udzielił ks. Władysław Kornilowicz.

Cierpienie marszałka Piłsudskiego rozwijało się od kilku miesięcy. Wezwany z Wiednia prof. Wenckebach oraz dr. Antoni Stefanowski rozpoznali raka żołądka i wątroby. Stałą opiekę lekarską wykonywali pod kierownictwem gen. dr. Stanisława Roupperta ppłk. dr. Stefan Mozolowski, mjr. dr. Henryk Cianciara i mjr. dr. Felicjan Tukancwicz.

Gwałtowne pogorszenie nastąpiło w dniu 11 maja w postaci silnego krwotoku żołądkowego, który spowodował osłabienie serca, a następnie zgon.

Ostatnie chwile Zmarłego

Warszawa. (Tel. wł.) „Kurier Poranny” donosi, że marsz. Piłsudski jeszcze przed paru laty w rozmowie z p. marszałkową i najbliższymi osobami wypowiedział decyzję co do losu swoich zwłok. A więc przeznaczył mózg uczonym, serce ma spocząć w Wilnie. „Kurier Poranny” pisze, że zwłoki mają spocząć na Wawelu.

Przy śmierci wczoraj wieczorem był obecny również gen. Rydz-Śmigły. Marsz. Piłsudski, jak gdyby przeczuwając zgon, w ostatnich czasach wydawał odpowiednie dyspozycje rozmaitym osobistościom, m. i. wskazał on gen. Rydza-Śmigłego jako swego następcę. Niemal do ostatniej chwili zaj-

mował się sprawami publicznymi i jeszcze w piątek wieczorem wysłuchał sprawozdania min. Becka z rozmów z Lavallem i udzielił mu odpowiednich instrukcyj.

W godzinach przedpołudniowych mjr. dr. Kaliciński oraz docent Laskowski zabalsamowali zwłoki i wyjęli serce. Jutro zwłoki zostaną wystawione na widok publiczny, prawdopodobnie na dziedzińcu belwederskim pod baldachimem.

Min. Laval otrzymał od rządu francuskiego dyspozycje, ażeby w drodze powrotnej z Moskwy zatrzymał się dzień w Warszawie i złożył hołd ciału marsz. Piłsudskiego. (w)

ny w przygotowany przez rewolucjonistów spisek na życie cara i wysłany na 5 lat osiedlenia do Syberji wschodniej. W r. 1892 powrócił do Polski i bierze udział w tworzeniu Polskiej Partii Socjalistycznej. Po dwóch latach obejmuje redagowanie organu Polskiej Partii Socjalistycznej „Robotnika”. W r. 1900 zostaje aresztowany i osadzony w X Pawilonie w Cytadeli warszawskiej. Symulując obłęd, zmusił władze do przeniesienia do szpitala w Petersburgu, skąd zbiegł do Krakowa. W 1904 wraca do Warszawy i tworzy organizację bojową, jako zwierzchnik orzyszej siły zbrojnej przeciw caratowi. Gdy w P. P. S. wziął górę kierunek, wrogi dażeniom niepodległościowym, Piłsudski wstępuje z P. P. S. i tworzy t. zw. „Frakcję Rewolucyjną P. P. S.”. Po upadku

rze Polska zawdzięcza, że posiada dobrze zorganizowaną armię.

Ku tym to wysiłkom i czynom Józefa Piłsudskiego zwrócona jest myśl społeczeństwa polskiego, a szczególnie armii naszej, w chwili, gdy ciało zmarłego legło w trumnie

Józef Piłsudski urodził się w r. 1867 w Żuławie pod Wilnem. Po ukończeniu gimnazjum w Wilnie zapisał się w r. 1885 na wydział medyczny uniwersytetu w Charkowie, skąd wkrótce został wydalony za udział w rozruchach studenckich. W r. 1887 został wmięsza-

„Co przeżyłem i co widziałem w Sowietach“

W pocie czoła karczowaliśmy las...

Otrzymujemy tylko pół porcji jedzenia... — Dwóch już padło... — W szpitalu — Nędzne jedzenie — Praca przy ładowaniu — Żaluję swej nieroztropności

Tymczasem wyrobić „normę“ przy karczowaniu lasu nie było tak łatwo. Norma nie była bylejaką. Według niej dwóch ludzi powinno ścinać, oczyścić z gałęzi, porzucić na metrowej długości kawałki i układać na sześć metrów kubicznych drzewa.

Ja i mój współtowarzysz przyłożyliśmy się do pracy jak najszczerzej, ale i tak nie mogliśmy zrobić tyle, ile nam kazano.

Oczywiście zarobek zmniejszono nam do połowy. Trwało to tak długo, aż pewnego dnia mój kolega dostał przy pracy krwiotoku.

Narobiłem gwałtu, bo chciałem mu jakoś pomóc. Tymczasem przyszedł krasnoarmieje, kazal się wszystkim rozejść i zabrać do robo'y. Dopiero wieczorem, gdy przyszedliśmy do domu zameldowano choręgo do lekarza. Ten kazal go przywieść. Leżał więc biedak w lesie bez opieki przeszło dziesięć godzin.

Dostałem drugiego towarzysza. Ale i ten po czterech dniach nie wytrzymał. Dopiero przy trzecim współpracowniku, ja zapadłem.

Lekarz zwolnił mnie na dwa dni, po dwóch dniach miałem otrzymać lżejszą pracę.

Tymczasem, gdy minęły te dwa dni, każą mi znów iść do lasu. Tłumacz krasnoarmiejcowi, że lekarz zwolnił mnie od robót w lesie. A on patrzy w moją książkę i mówi, że tam jest wy-

... odprowadzali nas do karczowania lasu krasnoarmiejcy...

by się na kilka dni do szpitala dostać, co jest bardzo trudne, bo w szpitalu jest 80 łóżek, a chorych w owym czasie było 800.

Po wyjściu ze szpitala zostałem wyznaczony na dyżurnego korpusu, którym byłem trzy miesiące, to jest do czasu kiedy przystano zapotrzebowanie na robotników do ładowania drzewa na wagony na stacji Szalki.

Była noc, gdy przyjechaliśmy na miejsce.

Zaledwie zdążyliśmy rozejrzeć się po naszym baraku, w którym były piętrowe łóżka przy ścianach, a na

środku piec, już nas zapędzono do roboty.

Ładowaliśmy bez przerwy całą noc, do jedenastej rano.

O jedenastej dano nam śniadanie i obiad jednocześnie. Ale tyle tego było, że po obiedzie znów byliśmy głodni.

Nie minęło pół godziny, gdy znów nas wzywano do ładowania.

Tak było wciąż.

Spało się po kilka godzin w przerwach między ładowaniem, które się trafiały raz w dzień, innym razem w nocy.

Nigdy nie można było wiedzieć kiedy weszą do pracy, ani kiedy praca skończy się. Tak pracowaliśmy trzy miesiące, aż zabrakło drzewa do ładowania i nastąpiło kilka dni odpoczynku.

W tym czasie urządziliśmy małą wycieczkę do okolicznych wsi. Byliśmy na niej wprawdzie bardzo krótko, bo nie więcej jak trzy godziny, gdyż naczelnik zapowiedział nam, że jeśli wcześniej nie wrócimy, będziemy gorzko żałować.

Ja dobrałem sobie towarzysza niejakiego Hwałę z Czechosłowacji i udaliśmy się razem do wsi, w której wiecznie było słychać: kolchozy, solchozy i sielchozy.

Kolchoz powstał z gruntów wiejskich. Rolnikom zostawiono jedynie mały ogródek przy domu, konia i krowę. Do pracy wychodzą wszyscy kolchoznicy razem, na rozkaz naczelnika kolchozu.

Zaprowiantowanie otrzymuje się jednorazowo na rok dla całej rodziny. Składa się ono z kartofli (ile?!) i 2 pudów mąki razowej. Nadto każdy pracujący dostaje pajok chleba dziennie i 30 rubli miesięcznie.

Do pracy czasem trzeba iść kilka kilometrów. W takich razach przywożą obiad na pole. Oczywiście, że przez drogę, wszystko wystygnie.

U jednego kolchoznika leżało troje chorych na jednym łóżku. Nie wiadomo

...łóżka były zrobione...

rażnie napisane, że po dwóch dniach mam iść znów do karczowania.

Domyśliłem się, że to zrobiła asystentka doktora, Żydówka, której nie pozwolili się ostatnio badać, bo ona wszystkich tylko pozbywała, mówiąc, że choroba sama przejdzie.

„Nikt inny, tylko ona musiała to zrobić — myślę sobie i napisałem skargę do komendanta G. P. U. z prośbą o ponowne przedstawienie mnie do lekarza.“

Lekarz przeznaczył mnie do szpitala, gdzie leżałem pięć dni.

W szpitalu panował niepisany brud i nieporządek. Jedzenie wcale nie było inne, niż dla zdrowych. Ponieważ ja chorowałem na żołądek, więc wcale zdrowszy nie wyszedłem.

Tylko tyle, że nie pędząją po lasach do roboty. To też niejeden chciał-

Table of numbers for a lottery or raffle. Columns of numbers ranging from 208 to 548.

Table of numbers for '32 Loteria Państwowa'. Columns of numbers ranging from 781 to 67.

...pół godziny mogliśmy odpoczywać...

mo na co chorują, bo żadnej pomocy lekarskiej niema.

Pokazali mi, jaki jedzą chleb. Widać, że tam jest coś domieszanego, bo z samej mąki chleb inaczej wygląda i smakuje, a oni mi tłumaczą, że do chleba mięsza się trociny sosnowe.

Pytam ich, dlaczego zabudowanie są takie opuszczone.

„— I tak nic w nich niema — odpowiada kolchoz.“

— A dokąd zwozicie sprzątnięte zboże?

„— O, towarzyszc, zboże to Żyd prosto z pola zabiera, albo wozwi się w jedno miejsce i straż pilnuje, żeby ludzie czego nie wzięli. A zanim zejdzie się z pola, każdego straż zrewiduje, żeby jakiego kartofla, albo kłosa do kieszeni nie zabrał.“

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Table of numbers for a lottery or raffle. Columns of numbers ranging from 543 to 184.